

Objekt: Ponderosa, Lycksele

För kännedom: Eva Mattson och Henrik Von Stedingk på FSC's kansli, Jesper Key på DNV, Martin Pilstjaerna på DNV, Isak Lodin på WWF.

Klagomål från Naturskyddsföreningen avseende avverkningsanmälan av nyckelbiotop i strid med regelverket för FSC kontrollerat virke.

Certifikatsinnehavare: Holmen Skog AB, Certifikat DNV-COC-000004 DNV-CW-000004

FSC standard: Requirements for Sourcing FSC Controlled Wood, FSC-STD-40-005 V3-1 EN.

Bakgrund.

Under sommaren 2020 inkom en avverkningsanmälan på **Svenska Kyrkans** innehav i direkt anslutning till Lycksele tätort. **Avverkningsanmälan nr A 28098-2020.**

Området var för c:a 10-15 år sedan föremål för diskussion mellan Svenska Kyrkan, Lyckseles kommunekolog, Skogsstyrelsen samt den ideella naturvården. Svenska kyrkan ville avverka området, men tallnaturskog med hög trädålder och låg påverkan historiskt, i kombination med närheten till tätort gjorde att man tillsammans beslutade att området skulle sparas. Skogsstyrelsen gjorde senare en nyckelbiotop av en del av skogen, trots att hela beståndet håller samma klass. När en ny anmälan inkom så blev vi därför förvånade. Holmen Skog hade köpt posten, och hade varit där minst 2 ggr för att planera avverkningen. I området står det genomgående tallar mellan 180-270 år, och inga spår av tidigare avverkning i modern tid (bortsett från ev vedhuggning) finns. Hela området är en nyckelbiotop, vilket inryms i begreppet Värdekärna V2.

Vi kontaktade Christofer Johansson på Skogsstyrelsen som varit på plats angående anmälan, och han skulle göra en ny bedömning eftersom nya fakta inkommit. Han höll med om att skogen nog skulle varit klassad som nyckelbiotop. (Att Skogsstyrelsens tjänsteman ändrade sig direkt efter vårt samtal är anmärkningsvärt.)

Under 2022 inventerade Länsstyrelsen området. Se naturvärdesbedömningen nedan.

Elin Kollberg på Holmen Skog kontaktades och hon avbröt genast den planerade avverkningen (maskinerna var i princip på väg dit) och skulle själv åka dit och göra en bedömning. Holmen Skog meddelade senare att man avsåg sig avverkningen.

Grund för klagomålet i FSC regelverket för kontrollerat virke:

FSC regelverket för kontrollerat virke listar fem typer av oacceptabla källor (se sida 5 i Requirements for Sourcing FSC Controlled Wood, FSC-STD-40-005 V3-1 EN)

The five FSC controlled wood categories of unacceptable sources (referred to as controlled wood categories) are:

1. Illegally harvested wood;
2. Wood harvested in violation of traditional and human rights;
3. **Wood from forests in which high conservation values are threatened by management activities;**
4. Wood from forests being converted to plantations or non-forest use; and

5. Wood from forests in which genetically modified trees and planted.

I en svensk kontext inkluderar kategori tre bland annat virke från nyckelbiotoper. Den svenska centraliserade nationella riskbedömningen för kontrollerat virke har kommit fram till att det finns en betydande risk att nyckelbiotopsvirke från ocertifierad mark kommer in i FSC systemet. Därför måste de företag som, inom FSC-systemet, vill leverera virke från ocertifierad skogsmark vidta följande kontrollåtgärder:

- Innan avverkningar genomföra naturvärdesbedömningar.
- Ha fungerande policyer och rutiner som förhindrar att virke från registrerade eller oregistrerade nyckelbiotoper förs in i systemet.

Vi förutsätter att både Holmen Skog och Svenska Kyrkan är medvetna om att virke från skogar med höga naturvärden är en oacceptabel källa för FSC kontrollerat virke, detta gäller oavsett om värdena är registrerade eller inte.

Holmen Skog ska internt ha kunskap att innan köpet kunna göra en bedömning som motsvarar den naturvärdesbedömning som Länsstyrelsens inventerare gjort, och därför anser vi att bolaget brustit i sitt certifieringsansvar.

Därför skickar vi detta klagomål till Er på Holmen Skog. Vi vill att ni utreder vad som gick fel samt redovisar för oss vilka korrigerande åtgärder ni avser att genomföra för att säkerställa att liknande misstag inte upprepas i framtiden.

Vi kommer även skicka klagomålet för kännedom till FSCs kansli, er certifierare DNV och Isak Lodin på WWF (som hjälpt oss i skrivandet av klagomålet).

Naturvärdesbedömning:

Ponderosavägen (Avverkningsanmälan A 28098-2020)

Län: Västerbotten

Kommun: Lycksele

Utredningsområdets areal: Avverkningsanmälan A 28098-2020, 6,4 ha

Markägare: Luleå Stift

Fastighet: Lycksele 11:12

Datum: 2021-09-07

Inventerare: Länsstyrelsen AC - Carl Jansson

Allmän beskrivning av det avverkningsanmälda området

Tallnurskog. Skogen är överlag helt talldominerad, med enstaka inväxande granar. I ett sumpstråk rikligt med björk. Marken är lingon- och kråkbärsbevuxen med ganska tjocka humusskikt. Små partier har inslag av renlav. Under växtligheten finns en grov morän som borde utgöra bra mark för mykorrhizasvampar.

Tallarna förekommer i tre till fyra generationer. Ett övre skikt med 180-200 (270) år gamla tallar som förekommer rikligt och sätter en tydlig prägel på skogen. Det mest talrika skiktet består av ca 100-120-åriga spensliga tallar som troligen stått och stampat länge under uppväxten. Under dessa finns en gles förekomst av yngre och ännu spensligare tallar. Samtliga träd, möjligen med undantag för de äldsta, har påtagligt upphissade kronor. De står och trängs och påtaglig självgallring är förestående. Hela beståndet har en till synes brandpräglad beståndsstruktur som hör tallnurskog

till, delar har stavastruktur. Död ved lyser med sin frånvaro, färskare lågor förekommer enstaka och stående döda träd sparsamt. Även om skogen ter sig brandpräglad är det svårt att hitta konkreta brandspår. Möjligen har de flera av de äldsta träden diffusa och sedan länge invallade brandljud. Kanske har stubbar brutits för tjärframställning, vilket i så fall har raderat brandspåren i stubbar och andra dödvedsfragment. Området har alltså troligen städats på död ved. Området har dimensionsavverkat och troligen plockhuggits, men påverkan är svag och långt bak i tiden, med undantag för enstaka vindfällan som städats bort. Inga naturvårdsarter noterades, men givet de tjocka botten- och fältskikten samt bristen på död ved är det inte konstigt. En naturvårdsbränning skulle verkligen göra susen, troligen för båda nys nämnda aspekter.

Bedömning

Hela det avverkningsanmälda området bedöms vara en värdekärna (V2) och bedömningen bygger på förekomsten av höga trädåldrar, låg historiskt påverkan och områdets övriga naturskogsstrukturer.

Med vänliga hälsningar:

Ann-Louise Hansson, Ordförande Naturskyddsföreningen Lycksele, annlo.hansson@gmail.com
Greger Thorsson, Ideell naturvårdare, thorsson.greger@gmail.com
Christer Klintefelt, ideell naturvårdare, christer.k@mail.se